

การเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา
พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง*
THE PIG FARMING FOR ADDING VALUE IN AGRICULTURAL SYSTEM.
A CASE STUDY: PORNTHEPFARM MOO 5, NONG-BO SUB-DISTRICT,
YANTAKHAO DISTRICT, TRANG PROVINCE THAILAND

ศรัณย์ จิตบุญ

Saran Chitbun

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

เดโช แชน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkaew

อุดมศักดิ์ เดโชชัย

Udomsak Dechochai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: sarun.chitbun@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิธีการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทาง การเกษตร เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร และเพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร โดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า 1. วิธีการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์มพบว่า 1) การจัดตั้งโรงเรือนสุกรแบบเปิด เพื่อให้อากาศนั้นถ่ายเทได้สะดวก 2) การเลือกสายพันธุ์สุกรนั้นมักนิยมเลี้ยงสายพันธุ์แลนด์เรซ เพราะมีความอดทนต่อสภาพภูมิอากาศได้ดี 3) การเลี้ยงสุกรอนุบาลด้วยการฉีดยาวัคซีนให้แก่ลูก สุกรแรกเกิด เพื่อให้สุกรมีภูมิคุ้มกันจากโรค 4) การเลี้ยงสุกรขุนด้วยการให้สุกรกินอาหารใน ปริมาณที่มาก 5) การให้อาหารสุกรอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรต 6) การรักษาสุกรป่วยด้วย การคัดแยกสุกรป่วยออกจากฝูง 7) การจับ และจำหน่ายสุกรนั้นน้ำหนักต้องไม่ต่ำกว่า 80 กิโลกรัม 2. สภาพปัญหาในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา

* Received 1 April 2020; Revised 15 April 2020; Accepted 2 May 2020

พรเทพฟาร์ม พบว่า 1) ปัญหาโรคระบาดในสุกร ทำให้ราคาเนื้อสุกรตกต่ำลง 2) ปัญหาของเสียจากฟาร์มสุกรทำให้เกิดกลิ่นเหม็นไปทั่วชุมชนใกล้เคียง 3) ปัญหาด้านการตลาดในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง 3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม พบว่า 1) แนวทางการรักษาโรคสุกร ด้วยการแยกสุกรป่วยออกจากฝูง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไปสู่สุกรตัวอื่น 2) แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสียภายในฟาร์มสุกรนำมาแปรรูปเป็นปุ๋ย 3) แนวทางสร้างมาตรการใช้สารอันตรายในสุกร ด้วยการห้ามใช้สารเร่งเนื้อแดง 4) แนวทางการส่งเสริมด้านการตลาด และตัวแทนจำหน่าย ด้วยการเพิ่มช่องทางการตลาดสุกรทั้งตลาดเนื้อสุกรสด และเนื้อสุกรแปรรูป

คำสำคัญ : สุกรฟาร์ม, สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร

Abstract

The purposes of this study were to examine how to raise farm pigs for adding value in agricultural system, to examine problems in raising pig farms and to examine how to promote in raising pig farms for adding value in agricultural system by using qualitative research methodology. The findings indicated that. 1. How to raise farm pigs for adding value in agricultural system. A Case study : Pornthep Farm. It was found that 1) Establishment of an open pig house to allow the air to ventilate easily. 2) Choosing a breed of pig is often preferable to landrace because of its good tolerance for climatic conditions. 3) Pig rearing by vaccination for newborn piglets. So that the pigs are immune from disease. 4) Raising pigs by giving them more food than other pigs. 5) Pig feeding by carbohydrate foods. 6) Treatment of sick pigs, separation of sick pigs from the herd. 7) Pig handling and distribution must not be less than 80 kilograms. 2. The problems in raising pig farms for adding value in agricultural system. A Case study : Pornthep Farm. It was found that. 1) The problem of epidemic disease in pigs causing the price to fall. 2) The problem of waste from pig farms causing bad odors throughout nearby communities. 3) The current market problem is highly competitive 3. How to promote in raising pig farms for adding value in agricultural system. A Case study : Pornthep Farm. It was found that. 1) Guidelines for treating pig disease by separating sick pigs from the herd To prevent the spread of disease to other pigs. 2) Guidelines for creating added value from waste in pig farms to be processed into fertilizer. 3) Guidelines for establishing measures for the use of

hazardous substances in pigs With the prohibition of using red meat accelerators.

4) Guidelines for marketing promotion And dealers by increasing the pig market, including the pig market And processed pork.

Keywords: pig farms, adding value in agricultural system

บทนำ

ปัจจุบันมีเกษตรกรผู้ที่มีความสนใจในด้านการเลี้ยงสุกร เนื่องจากปัจจุบันเนื้อสุกรเป็นที่ต้องการเป็นอย่างมากของตลาดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยในปัจจุบัน และเทศกาลต่าง ๆ หรือประเพณีส่วนใหญ่ก็จะมีสุกรเข้าไปเกี่ยวข้องเช่น เทศกาลตรุษจีนก็ต้องมีหมูย่างเพื่อนำไปเซ่นไหว้บรรพบุรุษ การรำนโนราห์โรงครูก็ต้องมีหัวหมูไปตั้ง เพื่อเซ่นไหว้ครูหมอมโนราห์จึงทำให้ในปัจจุบันเนื้อสุกรนั้นเป็นที่ต้องการของประชาชนเป็นอย่างมาก และเป็นผลให้ราคาเนื้อสุกรนั้นมีราคาที่สูงขึ้นตามความต้องการอีกด้วย ซึ่งธุรกิจการเลี้ยงสุกรจะยังคงมีความเจริญเติบโตอย่างมาก เนื่องจากปริมาณการผลิตมีเพิ่มมากขึ้น จากแรงจูงใจในด้านราคาของสุกรที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกร มีความสนใจที่จะเลี้ยงสุกรกันอย่างแพร่หลาย หากพิจารณาการบริโภคในประเทศไทยพบว่า เนื้อสุกรเป็นเนื้อสัตว์ที่คนไทยนิยมบริโภคค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่เป็นการบริโภคเนื้อสุกรสดส่วนการบริโภคผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสุกรเช่น ลูกชิ้น กุนเชียง หมูย่าง เป็นต้น (จิราพร เรืองทวีศิลป์, 2557) ซึ่งประกอบกับกรมปศุสัตว์ได้ส่งเสริมให้กับเกษตรกรรายย่อยที่สนใจ จะหันมาประกอบอาชีพเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีการเลี้ยงสัตว์เป็นตัวช่วยซึ่งเป็นอีกกิจกรรมหนึ่ง ที่เป็นทางเลือกของการเกษตรที่สามารถยึดเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ที่มั่นคงได้ (สุกิจ ดิตชัย, 2554)

สุกรเป็นสัตว์ที่เกษตรกรสามารถเลี้ยงได้ทั้งภายในครัวเรือน และการเลี้ยงเป็นฟาร์มที่มีตั้งแต่ 50 ตัวขึ้นไป ซึ่งในยุคปัจจุบันจะมีการเลี้ยงสุกรที่ประกอบธุรกิจเลี้ยงสุกรเชิงพาณิชย์กับการเลี้ยงสุกรแบบผสมผสานของเกษตรกร ซึ่งสามารถพบได้ในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย และประชาชนในประเทศไทยนิยมเลี้ยง และนิยมบริโภคอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีการเลี้ยง อย่างแพร่หลายในปัจจุบันจึงทำให้ราคาของเนื้อสุกรนั้นไม่คงที่มีราคาที่ถูกอยู่บ่อยครั้ง อีกทั้งโรคที่เกิดการระบาดที่ทำให้สุกรนั้นเกิดโรค และหากรักษาไม่สำเร็จให้ทันทั่วทั้งก็อาจจะทำให้สุกรที่เลี้ยงอยู่นั้นตายลงได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปศุสัตว์ต้องแก้ไขปัญหาเรื่องนี้บ่อยครั้งต้องคอยเฝ้าระวังการเกิดโรคของสุกรอย่างใกล้ชิดในขณะเดียวกัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีฟาร์มสุกรอยู่ในชุมชน และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนคือ การจ้างแรงงานจากคนในพื้นที่มาทำงานในฟาร์มสุกรแห่งนี้ อีกทั้งการมีความชำนาญในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (จิราพร เรืองทวีศิลป์, 2557) สำหรับพรเทพฟาร์ม หมูที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง มีกระบวนการบริหารการทำงานดูแลสุกร ตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงช่วงอายุที่จะส่งออก เพื่อ

จำหน่ายเนื้อสุกรสู่พ่อค้าคนกลางนั้นมีกระบวนการทำงานที่ละเอียด และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุกรเป็นอย่างมาก

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจเรื่อง การเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและประเทศหลายล้านบาทต่อปี อีกทั้งในปัจจุบันมีการเลี้ยงสุกรกันมากขึ้น ทั้งการเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ และการเลี้ยงแบบเกษตรผสมผสาน ซึ่งเมื่อมีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลาย และมีเทคนิควิธีการเลี้ยงเพื่อที่จะศึกษาเรียนรู้ในการเลี้ยงสุกรให้กับผู้ที่สนใจ ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางส่งเสริมอาชีพ และรายได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

1. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรฟาร์มในชุมชน กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง จำนวน 4 คน เลือกแบบเจาะจงเนื่องจากเป็นพนักงานผู้มีความรู้ และความชำนาญในการเลี้ยงสุกร ได้แก่ นายพรเทพ จรณะกรณ์, นายธีรวัฒน์ จิตบุญ, นายสุวิทย์ จิตบุญ และนายฤทธิชัย จิตบุญ
2. กลุ่มผู้สนับสนุนคือ ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนในการเลี้ยงสุกรฟาร์มในชุมชน กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง จำนวน 7 คน ได้แก่ นางสาวดวงตะวัน บุญพันธ์ (ปศุสัตว์ประจำอำเภอย่านตาขาว), นายพงษ์ศักดิ์ ต้องชู (พนักงานโรงฆ่าสัตว์), นางจุไรรัตน์ ลิ้มสกุล (เจ้าหน้าที่สาธารณสุข), นายอรุण พานิชกรณ์ (พ่อค้าซื้อเนื้อสุกรรายใหญ่), นางอำภา เพชรเกิด (แม่ค้าขายเนื้อสุกรปลีก), นายมงคล แก้วอนันต์ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5) และนายไพฑูรย์อัครบุตร (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ), นายถวิล อินธนะ (พ่อค้าจำหน่ายหมูย่างเมืองตรัง)

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแนวคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด
2. การสังเกตไม่มีแบบมีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตจะไม่เข้าไปมีร่วมกับกลุ่มที่ถูกศึกษา เป็นการสังเกตอยู่ภายนอก
3. เครื่องบันทึกภาพนิ่ง เป็นการใช้อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย
4. เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลโดยในการบันทึกเสียง นั้นหากข้อมูลส่วนใดที่ผู้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ให้บันทึกเสียงก็จะหยุดการบันทึกเสียง ณ ช่วงเวลา นั้นทันที

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจพื้นที่ในฟาร์มสุกรเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของการเลี้ยงสุกร
2. สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การปรับตัวเบื้องต้นให้เข้ากับพนักงานในฟาร์มสุกร พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลเบื้องต้น
3. ประสานงานโดยการขออนุญาตจากผู้ประกอบการ หรือเจ้าของฟาร์ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะจง โดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพประกอบ
4. รวบรวมวิเคราะห์ สรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง มีการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วิธีการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตรกรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาวจังหวัดตรังพบว่า วิธีการการเลี้ยงสุกรฟาร์มนั้นเริ่มตั้งแต่การเลือกรูปจัดตั้งโรงเรือนสุกรซึ่งใหญ่จะเป็นการจัดตั้งโรงเรือนแบบเปิดไม่มีฝาดมบังกันเพื่อให้อากาศนั้นถ่ายเทได้สะดวก อากาศร่มรื่น เพราะสุกรนั้นจะมีความเจริญเติบโตได้ดีในสภาพที่มีภูมิอากาศเย็น เมื่อมีการจัดตั้งโรงเรือนแล้วการเลือกสายพันธุ์สุกรนั้นก็เป็นที่

สำคัญ อีกอย่างหนึ่งดังนั้นสานพันธุ์ที่เลือกควรเป็นสายพันธุ์ที่อดทนต่อสภาพภูมิอากาศร้อนของทางภาคใต้ได้สูง และเป็นที่ยอมรับโรคกันมากทั่วทุกภูมิภาคของไทยได้แก่สายพันธุ์แลนด์เรซการเลี้ยงสุกรนั้น ซึ่งสุกรเป็นสัตว์ที่มีภูมิคุ้มกันในตัวสูงที่จึงต้องมีการเฝ้าระวังอีกทั้งต้องมีการให้สุกรกินอาหารที่เน้นจำพวกคาร์โบไฮเดรตเช่น กากถั่วเหลือง ปลายข้าว และข้าวโพดเป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนผสมหลักในการผสมอาหาร เพื่อให้สุกรนั้นมีความเจริญเติบโตที่รวดเร็ว โดยการให้สุกรนั้นควรให้ทั้งหมด 3 ครั้งต่อวัน เพราะการให้อาหารสุกรที่เกิดผลดีที่สุดคือ ต้องให้สุกรทั้งช่วงเช้า ช่วงเที่ยง และช่วงเย็น ครบทั้ง 3 ช่วงเวลา จะทำให้สุกรนั้นมีความเจริญเติบโตที่ดี และทันต่อความต้องการของตลาดและเมื่อพบว่า สุกรนั้นมีอาการป่วยนั้นอันดับแรกที่จะต้องทำคือ ต้องทำการคัดแยกสุกรที่ป่วยนั้นออกจากฝูงให้เร็วที่สุด เพื่อให้เกิดการแพร่ระบาดของในฟาร์มน้อยที่สุด และเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไปสู่สุกรตัวอื่น ซึ่งสำหรับสุกรขุนที่พร้อมสำหรับจำหน่ายสู่ท้องตลาดนั้นควรเป็นสุกรที่มีอายุประมาณ 3 - 4 เดือน และน้ำหนักต้องไม่ต่ำกว่า 80

สภาพปัญหาในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตรกรณีศึกษา
เทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง พบว่าปัญหาที่สามารถพบได้บ่อยในการเลี้ยงสุกรฟาร์มนี้ได้แก่ โรคระบาด ที่เกิดในสุกรนั้นผลต่อฟาร์มสุกรอย่างมากซึ่งจะทำให้ราคาสุกรในท้องตลาดนั้นมีราคาที่ตกต่ำลงในช่วงที่สุกรนั้นเกิดโรคระบาดทำให้ผู้บริโภคมั่นใจที่จะบริโภคเนื้อสุกรที่น้อยลง อีกทั้งของเสียจากฟาร์มสุกรในแต่ละวันนั้นสุกรจะมีการขับถ่ายมากภายในฟาร์ม ดังนั้นจึงต้องมีการกำจัดมูลสุกรในทุก ๆ วัน ซึ่งเป็นปัญหาในด้านของการกำจัดมูลสุกรภายในฟาร์ม และทำให้เกิดกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณ และรอบ ๆ ฟาร์มสุกร และสารตกค้างในเนื้อแดง พบว่า สารเร่งเนื้อแดง หรือสารอันตรายในเนื้อสุกรในเนื้อสุกรนั้นเป็นสารที่ช่วยเร่งทำให้เนื้อสุกรนั้นมีสีแดงที่สวยงามรับประทานมากยิ่งขึ้น แต่หากมีการรับสารตกค้างในเนื้อสุกรนั้นเข้าสู่ร่างกายมากเกินไปอาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคเป็นอย่างมาก และสิ่งที่ฟาร์มสุกรต้องเผชิญอยู่บ่อยครั้ง คือ ราคาสุกรในท้องตลาดไม่คงที่ บางครั้งราคาเนื้อสุกรตกต่ำลงแต่ราคาอาหารไม่ลดราคาลงด้วย ซึ่งอาจจะทำให้กำไรจากสุกรในบางครั้งอาจจะไม่มีกำไร ที่มากพอ และในปัจจุบันได้มีการเลี้ยงสุกรจำนวนมากทำให้มีการเข้าไปตีตลาดสุกรมีการแข่งขัน กันในด้านการตลาดกันอย่างมากขึ้นจนเป็นผลเนื้อสุกรนั้นล้นตลาดมีราคาที่ตกต่ำลงตามมา

แนวทางส่งเสริมในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร
กรณีศึกษาเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง พบว่าการรักษาโรคสุกรที่มีอาการป่วยให้เร็วที่สุดต้องมีการเฝ้าดูอาการสุกรป่วยอย่างใกล้ชิด โดยการแยกสุกรออกจากฝูงนำไปรักษา เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค หรือไวรัสไปสู่สุกรตัวอื่น แล้วทำการรักษาสุกรที่ป่วยนั้นให้เร็วที่สุด โดยในการรักษาสุกรป่วยนั้นจะต้องมีการแยกสุกรออก

จากฝูงเพื่อกันการแพร่ระบาดของโรคสุกร อีกทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสียภายในฟาร์มสุกรอย่างเช่น มูลสุกร ซึ่งเป็นของเสียที่มีมากภายในฟาร์มสุกรนั้นหากกำจัดทิ้งก็เสียเปล่า ซึ่งของเสียภายในฟาร์มสุกรนั้นสามารถนำมาแปรรูปเป็นปุ๋ย ด้วยการแปรรูปเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ และการมีเทคนิควิธีการเลี้ยงสุกรให้มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็ว แต่ต้นทุนในการผลิตเท่าเดิม ด้วยการให้สุกรนั้นกินอาหารที่สามารถสร้างไขมัน และกล้ามเนื้อให้แก่สุกรได้ ด้วยผสมน้ำมันสุกรลงไปในการอาหารสุกรจะทำให้สุกรนั้นสามารถสร้างไขมัน และเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว โดยต้องมีการห้ามใช้สารเร่งเนื้อแดงของภาครัฐ ซึ่งออกมาตราการให้ฟาร์ม หรือผู้ประกอบการเลี้ยงฟาร์มสุกรนั้นใช้สารเร่งเนื้อแดง หรืออันตรายในเนื้อสุกรนั้นเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อไม่ให้มีการใช้สารเร่งเนื้อแดงตามที่รัฐบาลกำหนดไว้โดยเด็ดขาด เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความปลอดภัยจะการรับประทานเนื้อสุกรให้มากที่สุด และในปัจจุบัน นั้น เนื่องจากสุกรนั้นมีการนิยมบริโภคจำนวนมากทำให้ในปัจจุบันได้มีการเลี้ยงสุกรเพิ่มมากขึ้น ทั้งเกษตรกรรายย่อย และผู้ประกอบการ จึงทำให้ต้องมีส่งเสริมด้านการตลาดโดยภาครัฐ

อภิปรายผล

การเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

การจัดตั้งโรงเรือนสุกรพบว่า การจัดตั้งโรงเรือนสุกรส่วนใหญ่จะเป็นการจัดตั้งโรงเรือนแบบเปิดไม่มีฝาผนังกัน เพื่อให้อากาศนั้นถ่ายเทได้สะดวก อากาศร่มรื่น เพราะสุกรนั้นจะมีความเจริญเติบโตได้ดีในสภาพที่มีภูมิอากาศเย็น ดังนั้นฟาร์มจึงต้องมีการบริหารจัดการให้บริเวณโรงเรือนที่เลี้ยงสุกรนั้นมีสภาพอากาศที่ถ่ายเทได้ดี ซึ่งจะทำให้สุกรนั้นสามารถเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และมีคุณภาพอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวาทิตต์ ทรวดทรง เรื่องความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มสุกรแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรได้กล่าวว่า โรงเรือนเปิดเป็นโรงเรือนเปิดโล่งไม่มีกำแพงฝักั้นอุณหภูมิอากาศภายในโรงเรือนผันแปรตามอุณหภูมิอากาศภายนอกสภาพอากาศมีการถ่ายเทได้สะดวก ส่วนโรงเรือนแบบปิดเป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันภายในโรงเรือนจะใช้ระบบควบคุมอุณหภูมิทำความเย็นที่เรียกว่า “ระบบฮีวเป” (วาทิตต์ ทรวดทรง, 2557)

การเลือกสายพันธุ์สุกรพบว่า สายพันธุ์ที่ทางฟาร์มสุกรเลี้ยงนั้นจะเป็นสายพันธุ์แลนด์เรซ เพราะความอดทนต่อสภาพภูมิอากาศร้อนของทางภาคใต้ได้สูง และสุกรสายพันธุ์แลนด์เรซนี้จะสุกรที่ให้เนื้อมากมีเนื้อสีแดงที่สวยงามเป็นที่นิยมบริโภคกันมากทั่วทุกภูมิภาคของไทย จึงทำให้ปัจจุบันนี้มีการเลี้ยงสุกรสายพันธุ์แลนด์เรซนี้กันมาก เพราะในปัจจุบันสุกรสายพันธุ์นี้เป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศไทยเป็นอย่างมากซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมปศุสัตว์ เรื่อง การเลี้ยงสุกรได้กล่าวว่า การทดสอบพันธุ์ และคัดเลือกพันธุ์ จนกระทั่งได้ฝูงสุกร

พันธุ์แลนด์เรซ ที่มีศักยภาพดีเยี่ยมลักษณะพันธุ์กรรมเป้าหมายต่าง ๆ มีความผันแปรน้อยมาก มีความแข็งแรงทนทาน และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี (กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2561)

การเลี้ยงสุกรอนุบาล พบว่า สุกรอนุบาลซึ่งสุกรในวัยนี้จะเป็นสุกรที่มีภูมิคุ้มกันในตัวเองที่ด้อยลงจึงต้องมีการเฝ้าระวังหรือเลี้ยงดูเป็นพิเศษเพื่อการควบคุมโรคอย่าให้เกิดแก่สุกรในวัยนี้ อีกทั้งต้องมีการให้สุกรกินอาหารที่เน้นจำพวกคาร์โบไฮเดรต เพื่อให้สุกรนั้นมีความเจริญเติบโตที่รวดเร็ว และทันต่อความต้องการของตลาดสุกร อีกทั้งการฉีดวัคซีนให้แก่ลูกสุกรนั้นก็เพื่อที่จะให้สุกรนั้นได้มีการเกิดภูมิต้านทานจากโรคที่มากขึ้น เนื่องด้วยสุกรในวัยนี้เป็นวัยที่แรกเกิดมีภูมิต้านทานจากโรคที่ค่อนข้างน้อยจึงต้องมีการเฝ้าระวัง หรือดูแลเป็นพิเศษ เพื่อลูกสุกรในวัยนี้มีการเกิดโรคให้น้อยที่สุด จึงต้องมีการฉีดวัคซีนต้านทานโรคให้แก่สุกรในวัยนี้ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสซุน ตั้งทวิวิวัฒน์ เรื่อง การส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และสุกรแม่พันธุ์เพื่อการฟื้นฟูให้เป็นอาชีพหลังภาวะน้ำท่วมได้กล่าวว่า การเลี้ยงสุกรอนุบาลอายุ 6 สัปดาห์ ควรมีการฉีดวัคซีนให้แก่ลูกสุกร ก่อนทำวัคซีนประมาณ 1 สัปดาห์ ควรถ่ายพยาธิให้ลูกสุกรก่อน (สซุน ตั้งทวิวิวัฒน์, 2555)

การเลี้ยงสุกรขุน พบว่าสุกรขุนนั้นเป็นสุกรที่พร้อมสำหรับที่จะส่งจำหน่ายสู่ท้องตลาดหรือโรงฆ่าสัตว์ที่จะนำเอสุกรไปจำหน่าย ดังนั้นสุกรในรุ่นนี้จึงเป็นสุกรที่ต้องการอาหารมากเพื่อให้สุกรนั้นมีน้ำหนัก หรือตัวโตเพิ่มขึ้นจะทำให้ได้ราคาที่ดี ซึ่งอาหารที่สุกรขุนกินนั้นควรจะเป็นอาหารจำพวกคาร์โบไฮเดรต เช่น กากถั่วเหลือง ปรายข้าว และข้าวโพด เป็นต้นซึ่งเป็นส่วนผสมหลักในการผสมอาหารให้สุกรในรุ่นนี้ได้กินเพื่อเพิ่มความเจริญเติบโต เพราะอาหารจำพวกนี้จะมีพลังงานที่ค่อนข้างสูงทำให้สุกรขุนนั้นเจริญเติบโตได้ดีซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนวลจันทร์ พารักษา เรื่อง การศึกษาโครงการการระบบตลาดข้อตกลงสินค้าปศุสัตว์ (สุกร) ในประเทศไทยได้กล่าวว่าการเลี้ยงสุกรฟาร์มต้องพัฒนาการเลี้ยงโดยเลี้ยงพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์สุกร เพื่อผลิตลูกสุกรขุนไว้เลี้ยงเองอาจมีการผสมอาหารใช้เอง ในฟาร์ม และให้ความสำคัญกับการควบคุม และป้องกันโรค และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีถือเป็นการผลิตแบบพัฒนาเกือบครบวงจร (นวลจันทร์ พารักษา, 2551)

การให้อาหารสุกร พบว่าอาหารสุกรนั้นจะเป็นอาหารจำพวกสารอาหารจำพวกคาร์โบไฮเดรตเช่น กากถั่วเหลือง ปรายข้าว และข้าวโพด เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนผสมหลักในการผลิตอาหารให้สุกร เพราะอาหารจะพวกนี้จะมีพลังงานสูงสุกรสามารถเจริญเติบโตได้ดี เมื่อได้รับสารอาหารที่ร่างกายต้องการ ดังนั้นจึงต้องใช้กากถั่วเหลือง ปรายข้าว และข้าวโพดเป็นส่วนผสมหลักในการผลิตอาหารให้แก่สุกร และการให้สุกรนั้นควรให้ทั้งหมด 2-3 ครั้งต่อวัน เพราะการให้อาหารสุกรที่เกิดผลดีที่สุดคือ ต้องให้สุกรทั้งช่วงเช้า ช่วงเที่ยง และช่วงเย็น ครบทั้ง 3 ช่วงเวลา จะทำให้สุกรนั้นมีความเจริญเติบโตที่ดี และทันต่อความ

ต้องการของตลาดซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสุวรรณ พรหมทอง เรื่อง การจัดการฟาร์มสุกร ได้กล่าวว่า เมื่อราคาสุกรถูก อาจเลี้ยงถ่วงโดยการจำกัดอาหาร ที่ถูกกว่ามาแทน สุกรก็จะโตช้าลงทำให้ยืดยาวเวลาการส่งตลาดออกไปได้เมื่อตลาดสุกรเริ่มดีขึ้นก็อาจจะเร่งสุกรให้โตเร็วขึ้นให้สุกรกินเต็มที่พร้อมทั้งให้ปลายข้าว หรือข้าวโพดมากขึ้น สุกรจะอ้วนอย่างรวดเร็ว และส่งตลาดภายในระยะเวลาไม่นานนัก (สุวรรณ พรหมทอง, 2550)

การรักษาสุกรป่วยพบว่ากรณีที่สุกรมีอาการป่วยนั้นอันดับแรกที่จะต้องทำคือ ต้องทำการคัดแยกสุกรที่ป่วยนั้นออกจากฝูงให้เร็วที่สุด เพื่อให้เกิดการแพร่ระบาดภายในฟาร์มน้อยที่สุด และเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไปสู่สุกรตัวอื่น ดังนั้นจึงต้องทำการรักษาสุกรให้เร็วที่สุด และการล้างคอกสุกรด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคภายในฟาร์มสุกรซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของภาวิณี วงศ์สนสนีย์ เรื่อง โรคสุกร ได้กล่าวว่า ให้สุกรป่วยอยู่ในคอกที่สะอาด อบอุ่น และให้อาหารที่มีคุณค่าของโปรตีนสูง ถ้าสุกรไม่กินอาหาร ควรให้อาหารกระตุ้นการกินอาหารเช่น ไวตามินบี 12 เป็นต้น และถ้าร่างกายสูญเสียน้ำมากเนื่องจากไข้หรืออาเจียน ควรให้น้ำเกลือแก่สุกรป่วย (ภาวิณี วงศ์สนสนีย์, 2532)

การจับ และจำหน่ายสุกร สู้ท้องตลาดพบว่าสุกรที่พร้อมจำหน่ายสู่ท้องตลาด หรือโรงฆ่าสัตว์นั้นจะเป็นสุกรขุน หรือสุกรที่พร้อมต่อการส่งจำหน่ายสู่ท้องตลาดนั้นจำหน่ายได้ทุกช่วงอายุ แต่สุกรที่มีอายุประมาณ 3 – 4 เดือน และน้ำหนักต้องไม่ต่ำกว่า 80 กิโลกรัม ซึ่งสุกรในรุ่นนี้จะเป็นที่ต้องการของตลาด และโรงฆ่าสัตว์มากที่สุด และสุกรในรุ่นนี้จะเป็นสุกรรุ่นที่มีผู้นิยมบริโภคกันมาก จึงทำให้ส่วนใหญ่ในท้องตลาดจะมีสุกรรุ่นนี้ออกจำหน่ายซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวสันต์ พันธน์นาค, สฤณีพงศ์ สรรถการอักษรกิจ, สุนัย บุตรศรี, นิติกร พันธุ์สุดน้อย และสุริยะ สังวร เรื่อง อัตราการบริโภคสุกรในเขตเทศบาลมหาสารคามได้กล่าวว่า สุกรเป็นสัตว์ที่สามารถจำหน่ายได้ตลอดเวลา เนื่องจากสุกรเป็นสัตว์ที่มีความยืดหยุ่นตัวสูงขายได้ทุกขนาด และทุกอายุ ซึ่งราคาอาหารสัตว์เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ราคาขายสูงหรือต่ำ ถ้าราคาอาหารสัตว์มีราคาแพงก็จะทำให้ราคาขายสูงขึ้นด้วย (วสันต์ พันธน์นาค และคณะ, 2550)

สภาพปัญหาในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร กรณีศึกษาพรเทพฟาร์ม หมู่ที่5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดตรัง

ปัญหาโรคระบาดพบว่าโรคระบาดที่เกิดในสุกรนั้นผลต่อฟาร์มสุกรเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้ราคาสุกรในท้องตลาดนั้นมีราคาต่ำลงในช่วงที่สุกรนั้นเกิดโรคระบาดทำให้ผู้บริโภคมั่นใจ ที่จะบริโภคเนื้อสุกรที่น้อยลง ทำให้มีผู้บริโภคหันไปบริโภคเนื้ออื่นแทน เช่น เนื้อไก่ เนื้อปลา เป็นต้น จึงทำให้เนื้อสุกรมีราคาต่ำลงในช่วงนั้นซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุทัศน์ ศิริ เรื่อง การเจริญเติบโตของสัตว์ได้กล่าวถึงปัญหาในการเลี้ยงสุกรเบื้องต้นคือ ประเด็นปัญหาด้านการผลิตที่พบของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทั้งรายย่อย และกลุ่มผู้เลี้ยงแบบการค้า คือ โรคระบาดในสุกรคือ ปัญหาเกี่ยวกับโรคระบาดในสุกรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

โรคปากและเท้าเปื่อยเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการผลิต และการตลาดเพราะปัญหาโรคระบาดในสุกรมีผลกระทบถึงการส่งออกสุกร หรือการแสวงหาตลาดสุกรของไทยในต่างประเทศ เช่น ปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศในเอเชียด้วยกันที่นิยมบริโภคเนื้อสุกรในอัตราสูงมาก ประเทศหนึ่งไม่ยอมนำเข้าเนื้อสุกรและสุกรมีชีวิตจากประเทศไทย ยกเว้นเนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกรที่ผ่านการต้มเพื่อฆ่าเชื้อแล้วเท่านั้น และแม้แต่ประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ เช่น สิงคโปร์และฮ่องกง เป็นต้น แม้จะยอมให้ไทยส่งสุกรมีชีวิตเข้าไปจำหน่ายได้แต่ต้องผ่านขั้นตอนค่อนข้างยากเช่น กำหนดให้มีการนำเข้าได้เฉพาะจากฟาร์มที่ได้รับการรับรองว่าปลอดโรคระบาดสัตว์สาเหตุสำคัญมาจากการที่ประเทศไทยไม่มีความชัดเจนในการดำเนินนโยบาย และแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะให้พื้นที่ทั่วประเทศปลอดจากโรคปาก และเท้าเปื่อยในสัตว์ปีกโดยเร็ว (สุทัศน์ ศิริ, 2525)

ปัญหาของเสียจากฟาร์มสุกรพบว่าของเสียจากฟาร์มสุกรนั้นมีผลกระทบต่อฟาร์มสุกรส่วนใหญ่คือ ในแต่ละวันนั้นสุกรจะมีการขับถ่าย มากภายในฟาร์ม ดังนั้นจึงต้องมีการกำจัดมูลสุกรในทุก ๆ วัน ซึ่งเป็นปัญหาในด้านของการกำจัดมูลสุกรภายในฟาร์ม และทำให้เกิดกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณและรอบ ๆ ฟาร์มสุกรอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง การจัดการของเสียในฟาร์มกระเพาะอาหารและสุข และสิ่งแวดล้อมได้กล่าวถึงปัญหาจากของเสียในฟาร์มสุกรคือ ปัญหามลพิษทางน้ำ ซึ่งสิ่งที่เป็นของเสียในฟาร์มสุกรมีปัจจัยสำคัญดังนี้ 1) มูลสุกร คือ การเลี้ยงสุกรทำให้เกิดมูลสุกรเป็นจำนวนมากหากไม่มีการจัดการที่ดีโดยเฉพาะด้านความสะอาดจะเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น โดยเฉพาะบนพื้นคอกที่มีการหมักหมมของมูลสุกร และใต้พื้นคอกที่มีการตกค้างของมูลสุกร ปัสสาวะ และน้ำจากการล้างคอกอาจทำให้เกิดเชื้อโรคตามมา 2) น้ำเสียคือ น้ำจากฟาร์มสุกรส่วนใหญ่เกิดจากการล้างทำความสะอาดคอก และโรงเรือน ซึ่งในการทำทำความสะอาดคอก ควรเก็บกวาดมูลสุกรออกจากพื้นคอกก่อน เพื่อลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสีย 3) ของเสียอื่นคือ การเลี้ยงสุกรยังทำให้เกิดของเสียอื่น ๆ อีกหลายชนิดซึ่งต้องมีการกำจัดที่ถูกต้อง เช่น ขวดยา ขวดน้ำเสีย เข็มฉีดยา รก และซากสุกรที่ตายต้องมีการฝังกลบให้เรียบร้อย สำหรับถุงใส่อาหารสัตว์สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือใช้เป็นถุงบรรจุมูลสุกรขายเป็นปุ๋ย เป็นต้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2561)

ปัญหาสารตกค้างในเนื้อแดงพบว่าสารเร่งเนื้อแดง หรือสารอันตรายในเนื้อสุกรในเนื้อสุกรนั้นเป็นสารที่ช่วยเร่งทำให้เนื้อสุกรนั้นมีสีแดงที่สวยงามรับประทานมากยิ่งขึ้น แต่หากมีการรับสารตกค้างในเนื้อสุกรนั้นเข้าสู่ร่างกายมากเกินไปอาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่บริโภคเนื้อสุกรที่มีสารเร่งเนื้อแดงตกค้างอยู่เข้าไปได้ ซึ่งอาจจะทำให้เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคเป็นอย่างมาก เมื่อตกค้างค้างจะเนื้อสุกรนั้นเข้าไปสะสมอยู่ในร่างกายเป็นเวลานานซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุทัศน์ ศิริ เรื่อง การเจริญเติบโตของสัตว์ ได้กล่าวถึงปัญหาสารตกค้างในสุกรคือ ปัญหาสารตกค้างในสุกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สารเร่งเนื้อแดงกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ (ซึ่ง

ผลการวิจัยยืนยันว่าเป็นสารก่อมะเร็ง) ที่ผู้เลี้ยงนิยมใช้กันมากในปัจจุบันเพื่อเร่งเนื้อแดงในสุกรนั้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความต้องการบริโภคเนื้อสุกรลดลง และผู้บริโภคเนื้อสัตว์ต้องหันไปบริโภคเนื้อสัตว์ชนิดอื่นแทนเช่น ไก่ และปลา เป็นต้น ทำให้ราคาสุกรตกต่ำตามมา (สุทัศน์ ศิริ, 2525)

ปัญหาด้านการตลาด พบว่า ราคาสุกรในท้องตลาดไม่คงที่ บางครั้งราคาเนื้อสุกรตกต่ำลงแต่ราคาอาหารไม่ลดราคาลงด้วย ซึ่งอาจจะทำให้กำไรจากสุกรในบางครั้งอาจจะไม่มีกำไรที่มากพอ และในปัจจุบันได้มีการเลี้ยงสุกรจำนวนมากทำให้มีการเข้าไปตีตลาดสุกรมีการแข่งขันกันในการตลาดกันอย่างมากขึ้นจนเป็นผลเนื้อสุกรนั้นล้นตลาดมีราคาที่ตกต่ำลงตามมาซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของปราโมทย์ ตาพวัฒน์ เรื่องผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจต่อการนำเข้าเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากสหรัฐอเมริกาได้กล่าวถึงในปัจจุบันหมูไทยมีมากจนล้นตลาดเกษตรกรต้องแบกรับภาระขาดทุนต่อเนื่องจนหลายคนต้องเลิกเลี้ยงหมูแล้ววันนี้หมูก็ไม่มีที่จะขาย เพราะมีมากเกินไปจนล้นตลาดจำต้องยอมขายให้พ่อค้าในราคาถูกๆ เกษตรกรทั้งหมดขอยืนยันคัดค้านการนำเข้าหมูสหรัฐอย่างถึงที่สุด คนร้อยเอ็ดกินหมูร้อยเอ็ด คนโคราชกินหมูโคราช คนไทยก็ต้องกินหมูไทย แล้วทำไมท่านนายกต้องเอาหมูสหรัฐมาให้คนไทยกิน ท่านนายกต้องปกป้องรักษาอาชีพเกษตรกรของเขา ท่านนายกก็ต้องปกป้องเกษตรกรคนไทยของท่านเอง ทุกวันนี้หมูก็มีมากเกินไปที่คนไทยจะกินได้ (ปราโมทย์ ตาพวัฒน์, 2560)

แนวทางส่งเสริมในการเลี้ยงสุกรฟาร์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร
กรณีศึกษา พรเทพฟาร์ม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

แนวทางการรักษาโรคสุกร พบว่าการรักษาสุกรที่มีอาการป่วยให้เร็วที่สุด ต้องมีการเฝ้าดูอาการสุกรป่วยอย่างใกล้ชิด โดยการแยกสุกรออกจากฝูงนำไปรักษา เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค หรือไวรัสไปสู่สุกรตัวอื่น แล้วทำการรักษาสุกรที่ป่วยนั้นให้เร็วที่สุดด้วยการฉีดยา หรือการรักษาโดยการให้ยาเพื่อรักษา และด้านทานโรคสุกรรวมทั้งทั้งการรับมือสุกรป่วยด้วยการเตรียมพร้อมในเรื่องของยา และวัคซีนที่จะใช้เพื่อรักษาสุกรมีอาการป่วยให้สุกรนั้นกลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว โดยในการรักษาสุกรป่วยนั้นจะต้องมีการแยกสุกรออกจากฝูงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคสุกรซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของภาวิณี วงศ์สนสนีย์ เรื่อง โรคสุกรได้กล่าวถึงแนวทางการดูแลรักษา และการช่วยสุกรป่วยเราสามารถจะช่วยให้สุกรป่วยคืนจากโรคได้ดังนี้1) ให้สุกรป่วยอยู่ในคอกที่สะอาด อบอุ่น และแห้ง 2) ให้อาหารที่มีคุณค่าของโปรตีนสูง ถ้าสุกรไม่กินอาหารควรให้ยากระตุ้นการกินอาหาร เช่น ไวตามินบี 12 เป็นต้น และถ้าร่างกายสูญเสียน้ำมาก เนื่องจากไข้หวัด หรืออาเจียนควรให้น้ำเกลือแก่สุกรป่วย 3) ใช้ยารักษาที่ตรงกับโรคและปริมาณถูกต้องตามที่แนะนำ มิฉะนั้นจะเสียเงินเปล่าและยังทำให้เกิดปัญหาเชื้อโรคื้อยา 4) สุกรที่ป่วยเนื่องจากได้รับเชื้อไวรัส ส่วนใหญ่ไม่มียาฆ่าเชื้อ ทั้งนี้เพราะเนื้อมีขนาดเล็กและอาศัยอยู่ในเซลล์ของร่างกายสุกร ดังนั้นสุกรป่วยด้วยเชื้อไวรัสจะฟื้นจากโรคได้ โดยอาศัย

ระบบต่อต้านของร่างกาย และควรให้ยาปฏิชีวนะ หรือยาซัลโฟนามาย หรือยาสังเคราะห์ เพื่อป้องกันโรคแทรกซ้อน (ภาวิณี วงศ์สนสนีย์, 2532)

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสียพบว่า การสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสียภายในฟาร์มสุกรอย่างเช่น มูลสุกร ซึ่งเป็นของเสียที่มีมากภายในฟาร์มสุกรนั้นหากกำจัดทิ้งก็เสียเปล่า ซึ่งของเสียภายในฟาร์มสุกรนั้นสามารถนำมาแปรรูปเป็นปุ๋ย ด้วยการแปรรูปเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรกล่าวคือ การนำของเสียภายในฟาร์มสุกรนั้นมาแปรรูปเป็นปุ๋ยเพื่อนำไปใช้บำรุงต้นไม้ พืชผลการเกษตรให้มีการเจริญเติบโตที่งดงามมากยิ่งขึ้นด้วยปุ๋ยที่ผลิตจากของเสียภายในฟาร์มสุกรซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสุกัญญา จัตตุพรพงษ์ เรื่อง สร้างมูลค่าเพิ่มให้มูลสุกร (สุกัญญา จัตตุพรพงษ์, 2559) ได้กล่าวถึงแนวทางส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสียในฟาร์มสุกรนั้นการแก้ปัญหาหลักมูลสุกรที่เป็นมลภาวะรบกวนชุมชนในบริเวณใกล้เคียงฟาร์มสุกรส่วนใหญ่ และให้น้ำนมมูลสุกร และน้ำล้างคอกไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้ปลูกพืช ซึ่งมูลสุกรนั้นสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มได้ดังนี้ 1) ฟาร์มส่วนใหญ่นำมูลสุกรและน้ำล้างคอกเข้าสู่ระบบผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อใช้ในฟาร์ม ส่วนกากที่เหลือนำมาตากแห้งแล้วจำหน่ายเป็นปุ๋ยทางดินได้เป็นอย่างดี สำหรับน้ำที่เหลือจากการบำบัดในระบบก๊าซชีวภาพก็มีกลิ่นน้อยลงมาก และสามารถนำไปใช้รดแทนน้ำ หรือเจือจาง แล้วฉีดพ่นทางใบให้พืชได้ทุกชนิดทำให้แทบจะไม่ต้องใช้ปุ๋ยอื่นเลยในบางพืช หรือบางพืชอาจ ต้องการปุ๋ยอื่นเพิ่มเติมอีกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น 2) การผลิตน้ำสกัดมูลสัตว์ดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงวิธีการพื้นฐานในการผลิตเท่านั้น หากต้องผลิตเชิงการค้าจะต้องมีการประยุกต์วิธีการอีกตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น ต้องการให้น้ำสกัดมูลสัตว์มีปริมาณธาตุอาหารพืช และฮอร์โมนพืชสูงขึ้น เพื่อความสะดวกในการขนส่งลดการสิ้นเปลืองบรรจุภัณฑ์ 3) การนำมูลสุกรมาผลิตให้เป็นปุ๋ยหรือเพียงธาตุอาหารเสริมสำหรับพืช เพื่อให้ใช้ในปริมาณที่ต้องการ ซึ่งปุ๋ยที่ทำจากมูลสุกรนั้นมีความเฉพาะเจาะจงสำหรับพืชแต่ละชนิดหรือใช้ได้กับพืชทุกชนิด แต่ใช้ในปริมาณ และความถี่ในการให้แตกต่างกัน หรือใช้กับพืชเฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งเช่น ช่วงเร่งต้น เร่งใบ เร่งเพิ่มความหวานเร่งเพิ่มขนาดของผลหรือหัว เป็นต้น

แนวทางสร้างมาตรการลดการใช้สารอันตรายในสุกรพบว่า แนวทางสร้างมาตรการลดการใช้สารเร่งเนื้อแดงของภาครัฐ ซึ่งออกมาตรการให้ฟาร์ม หรือผู้ประกอบการเลี้ยงฟาร์มสุกรนั้นใช้สารเร่งเนื้อแดง หรืออันตรายในเนื้อสุกร เพื่อให้มีการลดการใช้สารเร่งเนื้อแดงให้น้อยลงให้อยู่ในปริมาณที่รัฐบาลกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความปลอดภัยจะการรับประทานเนื้อสุกรให้มากที่สุด โดยทางภาครัฐได้เข้ามาควบคุมการใช้สารอันตรายในสุกรด้วยการออกมาตรการให้ผู้ประกอบการที่เลี้ยงสุกรนั้นใช้สารเร่งเนื้อแดงในปริมาณที่กำหนด โดยภาครัฐจะเข้ามาควบคุมการใช้สารอันตรายในสุกรให้อยู่ในปริมาณที่กำหนดไว้ โดยจะมีเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่กรมสาธารณสุขเข้ามาตรวจสอบดูแลอยู่เป็นประจำซึ่งสอดคล้อง

กับผลการศึกษาของภัทรพล สำเร็จดี เรื่อง สารเร่งเนื้อแดงได้กล่าวถึงแนวทางการลดการใช้สารเร่งเนื้อแดง หรือสารอันตรายในสุกร (ภัทรพล สำเร็จดี, 2547) ดังนี้ 1) ฟาร์มสุกรทั่วประเทศมีการนำสารเร่งเนื้อแดงหรือสารเคมีในกลุ่มเบตาอะโกนิสต์ ซึ่งเป็นสารอันตรายในสุกรมาใช้ในการเลี้ยงสุกรโดยผสมในอาหารน้ำดื่มหรืออื่นๆซึ่งสารนี้จะเปลี่ยนแปลงชั้นไขมันให้เป็นกล้ามเนื้อทำให้มีชั้นไขมันลดลงอย่างไรก็ตามสารเร่งเนื้อแดงมีอันตรายต่อผู้บริโภคเนื่องจากเป็นสารก่อให้เกิดโรคมะเร็งชนิดหนึ่งรวมทั้งก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคอีกมากมายดังนั้นจึงมีการตระหนักถึงอันตรายจากการบริโภคเนื้อสุกรที่ได้รับสารเร่งเนื้อแดงรวมทั้งการรณรงค์จากภาครัฐในการป้องกันแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดงในการเลี้ยงสัตว์ 2) การบริโภคเนื้อสุกรหรือส่วนของสุกรที่มีสารเร่งเนื้อแดงตกค้างนั้นส่งผลเสียต่อสุขภาพของผู้บริโภคเนื่องจากสารเร่งเนื้อแดงจะมีผลต่อการทำงานของระบบประสาทที่ควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจ กล้ามเนื้อเรียบของหลอดเลือดตลอดจนกระเพาะปัสสาวะ เป็นต้น

แนวทางส่งเสริมด้านการตลาด และตัวแทนจำหน่าย พบว่า ในปัจจุบันนั้นเนื่องจากสุกรนั้นมีการนิยมนำมาบริโภคจำนวนมากทำให้ในปัจจุบันได้มีการเลี้ยงสุกรเพิ่มมากขึ้น ทั้งเกษตรกรรายย่อย และผู้ประกอบการ จึงทำให้ต้องมีส่งเสริมด้านการตลาด โดยภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำ และขยายตลาดสุกรเปิดช่องทางให้เกษตรกรทั้งรายใหญ่รายย่อยนั้นได้ส่งสุกรออกสู่ท้องตลาดกันอย่างทั่วถึงซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิราพร เรื่องทิวศิลป์ เรื่อง ธุรกิจสุกรได้กล่าวถึงการพิจารณาด้านการบริโภคในประเทศ พบว่าเนื้อสุกรเป็นเนื้อสัตว์ที่คนไทยนิยมบริโภคค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่เป็นการบริโภคเนื้อสุกรสด ส่วนการบริโภคผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสุกร อาทิเช่น หมูย่าง กุนเชียง ไส้กรอกแฮม เบคอน แม้จะยังมีปริมาณไม่มากนักแต่ ก็มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการ บริโภคในปี 2556 ที่ผ่านมามีความต้องการบริโภคสุกรรวม กว่า 1 ล้านตัน (คิดเป็น 95% ของปริมาณการผลิตทั้งหมด) เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อ เทียบกับปีก่อนหน้า ตามการเพิ่มขึ้น ของจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยว ซึ่งหากเทียบกับจำนวนประชากรไทยที่มีประมาณ 65 ล้านคน ทำให้ประมาณได้ว่าคนไทยมีอัตราการบริโภคเนื้อสุกรในปี 2556 เฉลี่ยอยู่ที่ 13-14 กิโลกรัมต่อปี (จิราพร เรื่องทิวศิลป์, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การคัดกรองรถเข้าออกภายในฟาร์มสุกรอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการนำเชื้อโรคเข้าสู่ฟาร์มสุกร การหมั่นทำความสะอาดคอกสุกร อย่าให้เกิดการหมักหมมของเสียภายในฟาร์มสุกร การส่งเสริมเพื่อลดการใช้สารเร่งเนื้อแดง หรือสารอันตรายในเนื้อสุกร การส่งเสริมด้านการตลาด และการประกันราคาเนื้อสุกรให้แก่ผู้เลี้ยงสุกร การเสริมด้านการกำหนดใช้สารเร่ง

เนื้อแดง หรือสารอันตรายในเนื้อสุกรให้อยู่ในปริมาณที่ผู้บริโภคปลอดภัยจากการบริโภคเนื้อสุกรมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2561). การจัดการมูลสุกร และน้ำเสียจากฟาร์มสุกร. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2562 จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/water_swine.html
- กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2561). การเลี้ยงสุกร. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- จิราพร เรื่องทวีศิลป์. (2557). ธุรกิจสุกร. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแลนด์ แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน).
- นวลจันทร์ พารักษา. (2551). การศึกษาโครงการการระบบตลาดข้อตกลงสินค้าปศุสัตว์ (สุกร) ในประเทศไทย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ปราโมทย์ ตาพวัฒน์. (2560). ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจต่อการนำเข้าเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากสหรัฐอเมริกา. นนทบุรี: วิชาการเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ภัทรพล สำเร็จดี. (2547). สารเร่งเนื้อแดง. พิจิตร: กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ สำนักงานสัตว์ จังหวัดพิจิตร.
- ภาวิณี วงศ์สนสุณีย์. (2532). โรคสุกร. นครปฐม: ศูนย์วิจัย และฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- วสันต์ พันธนาถ และคณะ. (2550). อัตราการบริโภคสุกรในเขตเทศบาลมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาทีตต์ ทรวดทรง. (2557). ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มสุกรแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สขุณ ตั้งทวีวัฒน์. (2555). การส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และสุกรแม่พันธุ์เพื่อการฟื้นฟูให้เป็นอาชีพหลังภาวะน้ำท่วม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา จัตตพรวงษ์. (2559). สร้างมูลค่าเพิ่มให้มูลสุกร. วารสารเกษตรกรรม, 2(11), 23-35.
- สุกิจ ติตชัย. (2554). คู่มือการเลี้ยงสุกรแบบธรรมชาติ. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2562 จาก www.e-manage.mja.ac.th/openFile.aspx?id=Mjc4OTM=
- สุทัศน์ ศิริ. (2525). การเจริญเติบโตของสัตว์. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- สุวรรณา พรหมทอง. (2550). การจัดการฟาร์มสุกร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.